

Vuoden 2024 europarlamenttivaalien äänestyspaikkojen vahvistaminen

KHALL 11.03.2024 § 64
252/00.00.00/2023

Europarlamenttivaalien ajankohta ja äänestysalue

Europarlamenttivaalit toimitetaan sunnuntaina 9.6.2024.

Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 29.5.–1.6.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Vaalit toimitetaan kunnissa äänestysalueittain. Asikkalan kunnanvaltuusto on 9.8.2021 § 63 tehnyt päätöksen, että Asikkalassa on vain yksi äänestysalue aikaisemman neljän äänestysalueen sijaan.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Äänestyspaikat

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Vaalilain 9 §:n mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa. Vaalilain 69 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että vaalipäivän äänestystä varten on kullakin äänestysalueella äänestystila ja tarvittava kalusto.

Lisäksi vaalilain 1 luvun 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kuka tahansa äänioikeutettu voi äänestää yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunta voi järjestää ennakoäänestyksen joko omissa virastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta.

Vaalilain 5 luvun 48 §:n mukaan kunnanhallitus päättää yleisen ennakoäänestyspaikan päivittäisistä aukioloajoista. Arkipäivisin aukioloaika voi alkaa aikaisintaan kello 8 ja päättyä viimeistään kello 20. Lauantaisin ja sunnuntaisin vastaavat ajat ovat kello 9 ja 18. Säännönmukaisesti ennakoäänestyksen jokaisena päivänä auki olevan ennakoäänestyspaikan lisäksi kunnassa voi olla useampia kunnanhallituksen päätöksen mukaisina aikoina auki olevia ennakoäänestyspaikkoja.

Ennakoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Ennakoäänestys laitoksessa toimitetaan vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina.

Kotiäänestyksessä ennakoäänestys toimitetaan äänestäjille erikseen ilmoitettuna aikana kello 9–20 välillä.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on tiedotettava kunnan alueella olevista kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja äänestysajoista niissä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Kustannusten jaosta vaaliviranomaisten välillä säädetään vaalilain 188 §:ssä.

Sen 1 mom:n mukaan oikeusministeriö vastaa:

1. äänioikeusrekisterin, valtakunnallisen ehdokasrekisterin ja äänestyspaikkarekisterin sekä muiden vaaleissa käytettävien oikeusministeriön tietojärjestelmien ja tuloslaskentaohjelmistojen kustannuksista;
2. ilmoituskorttien laatimisesta ja niiden lähettämisestä äänioikeutetuille aiheutuneista kustannuksista;
3. äänestyslippujen, vaaliluetteloiden ja muiden vaaliasiakirjojen sekä vaalileimasinten, sinetöimisvälineiden ja vaaliurnien valmistamisesta sekä niiden lähettämisestä kuntien keskusvaalilautakunnille aiheutuneista kustannuksista;
4. 62 §:ssä tarkoitettujen ennakoäänestyksen lähetekuorten postittamisesta aiheutuneista kustannuksista;
5. ennakoäänestyksen järjestämisestä ulkomailta aiheutuvista kustannuksista;

6. vaalipiirilautakuntien kuluista.

Kunta vastaa kunnan keskusvaalilautakunnan, vaalilautakuntien, vaalitoimikuntien, yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoiden ja kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden toiminnasta aiheutuneista sekä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista vaalien toimittamisesta aiheutuneista kustannuksista. Muissa kuin kuntavaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleisaa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta.

Muu viranomainen vastaa sille kuuluvien tehtävien suorittamisesta aiheutuvista muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista.

Asikkalan kunta on järjestänyt useammassa vaaleissa ennakkoäänestyksen kunnan omissa tiloissa, ja ennakkoäänestyspaikkana on toiminut kunnanviraston kokoustila (Rusthollintie 2, Vääksy).

Ennakkoäänestyspaikaksi esitetään myös vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa kunnanviraston kokoustiloja (Rusthollintie 2, 17200 Vääksy), jotka ovat keskeisellä paikalla ja joihin on pääsy myös pyörätuolilla.

Ennakkoäänestys kunnanvirastolla on suunniteltu järjestettäväksi europarlamenttivaaleissa seuraavin aukioloajoin:

ke-pe	29.-31.5.2024	klo 9-19
la-su	1.-2.6.2024	klo 10-15
ma-ti	3.-4.6.2024	klo 9-20

Aukioloaikojen suunnittelussa on huomioitu aiempien vaalien äänestäjämäärien jakaantuminen ja äänestäjien toiveet.

Lisäksi esitetään järjestettäväksi kiertävä ennakkoäänestys, jotta Vääksyn ulkopuolella asuvilla on ennakkoäänestysmahdollisuus lähempänä asuinpaikkaansa.

Kiertävä ennakkoäänestys vuoden 2024 presidentinvaaleissa kiersi Viitailan seurojentalossa, Niemimäen juhla- ja majoitustilassa, Urajärven kylätalossa, Vesivehmaan koulussa, Länsi-Asikkalan koulussa ja Kalkkisten koulussa.

Hallintopalveluiden ehdotus kiertäväksi ennakkoäänestykseksi on seuraava:

ke 29.5.2024 klo 17-20
Urajärven seudun kouluosuuskunta USKO (Urajärven kylätalo)
(Urajärvenraitti 171, Urajärvi)

to 30.5.2024 klo 17-20
Vesivehmaan koulu (Vesivehmaantien 285, Vesivehmaa)

pe 31.5.2024 klo 17-20
Länsi-Asikkalan koulu (Hilliläntie 207, Kurhila)

la 1.6.2024 klo 9–12
Viitailan seurojentalo (Hautiontie 70, Viitaila)

la 1.6.2024 klo 13–16
Niemimäen juhla- ja majoitustila (Kukkuramäentie 14, Iso-Äiniö)

su 2.6.2024 klo 12–15
Kalkkisten koulu (Kenttätie 5, Kalkkinen)

Laitosäänestyspaikat on suunniteltu samoiksi kuin vuoden 2024 presidentinvaaleissa, eli paikkoina toimisivat:

- palvelukeskus Oltermanni,
- Vääksyn palvelukoti (entinen asumispalveluyksikkö Sinivuokko),
- Anianraitin palvelukoti (entinen asumispalveluyksikkö Päivänsäde),
- Attendo Mäntyrinne 2,
- Attendo Honkarinne ja
- Attendo Anianpelto hoivakoti.

Kotiäänestys, johon on ilmoittauduttava 28.5.2024 kello 16 mennessä, on näissäkin vaaleissa ennakoäänestysmahdollisuus heille, joiden on vaikea poistua kotoaan.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin viipymättä merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä muut oikeusministeriön määräämät tiedot. Ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä 51. päivänä ennen vaalipäivää päivän päättyessä, ovat vaaleissa äänestyspaikkoina, vaikka tässä pykälässä tarkoitetusta kunnanhallituksen päätöksestä tehtyä oikaisuvaatimusta ei ole käsitelty ja vaikka hallinto-oikeudelle tehtyä kunnallisvalitusta, jolla oikaisuvaatimuksesta tehtyyn päätökseen on haettu muutosta, ei ole ratkaistu. Kunnanhallitukselle tehty oikaisuvaatimus ja kunnanhallituksen päätöksestä tehty kunnallisvalitus on käsiteltävä kiireellisesti. Hallinto-oikeuden valituksesta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valmistelija Hallinnon asiantuntija livari Käkelä
puh. 044 778 0226, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Hallintosihteeri Anne Rantamäki
puh. 044 778 0216, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää:

1. toteuttaa vuoden 2024 europarlamenttivaalien ennakoäänestyksen kunnan toimesta ja todeta, että käytännön järjestelyistä vastaa hallinnon asiantuntija ja hallintosihteeri;

2. järjestää vuoden 2024 europarlamenttivaalien ennakkoäänestyksen kunnanviraston kokoustiloissa (Rusthollintie 2, 17200 Vääksy) seuraavan aikataulun mukaisesti:

ke-pe	29.-31.5.2024	klo 9–19
la-su	1.-2.6.2024	klo 10–15
ma-ti	3.-4.6.2024	klo 9–20

3. järjestää vuoden 2024 eurovaalien kiertävän ennakkoäänestyksen seuraavasti:

ke 29.5.2024 klo 17–20
Urajärven seudun kouluosuuskunta USKO (Urajärven kylätalo)
(Urajärvenraitti 171, Urajärvi)

to 30.5.2024 klo 17–20
Vesivehmaan koulu (Vesivehmaantien 285, Vesivehmaa)

pe 31.5.2024 klo 17–20
Länsi-Asikkalan koulu (Hilliläntie 207, Kurhila)

la 1.6.2024 klo 9–12
Viitailan seurojentalo (Hautiontie 70, Viitaila)

la 1.6.2024 klo 13–16
Niemimäen juhla- ja majoitustila (Kukkuramäentie 14, Iso-Äiniö)

su 2.6.2024 klo 12–15
Kalkkisten koulu (Kenttätie 5, Kalkkinen)

4. järjestää vuoden 2024 europarlamenttivaalien laitosäänestyksen seuraavissa paikoissa:

- palvelukeskus Oltermanni,
- Vääksyn palvelukoti (entinen asumispalveluyksikkö Sinivuokko),
- Anianraitin palvelukoti (entinen asumispalveluyksikkö Päivänsäde),
- Attendo Mäntyrinne 2,
- Attendo Honkarinne ja
- Attendo Anianpelto hoivakoti.

5. järjestää varsinaisen vaalipäivän 9.6.2024 äänestyksen Anianpellon koululla, Koulumestarintie, 17200 Vääksy.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.